

W Stuttgarcie Wystawa

przemysłu, handlu i rzemiosła

Uroczyste otwarcie w dniu 7. września 1946 r

Amerykański minister Spraw Zagranicznych, James Byrnes wygłosił w ubiegłym tygodniu, wielką mowę polityczną, która oblała się głośnie echem w całym świecie.

Nas, Polaków, mowa ta szczególnie interesuje a to z dwu względów: po pierwsze z omawia sprawę naszych granic zachodnich, po drugie, że w sposób całkiem nowo nasświetla sprawę niemiecką w ogóle.

Pomimo całej sympatii, podziwu i łączności jaką odczuwamy dla wielkiego Narodu Amerykańskiego, zamiast ołów jak Polska długa i szeroka rozległa się głośnie protestów przeciw słowom ministra Byrnesa.

Przez tego tak? Oto, o granicach naszych na Bałtyku, że i Nissie mówi on z dyplomatyczną grą, która pozwala wszystkiego, do czego się spodziewać.

Naród polski sprawę tę słusznie uważa za swoją raz na zawsze. I bez patosu i żądności, na zimno obliczając swój udział w ostatnią wojnę, ogrom strat, hełmów ofiar, znakomite wyczyny w czynnej walce, sądzi, że ma pełne prawo oczekiwać ze strony swych sojuszników, zdecydowanego i pełnego poświęcenia. Wiemy zresztą, że poparcie to było wbrew manewrom politycznym, i miarodajnych mężów stanu.

Najbardziej gorzej jest z tym, iż amerykański minister uważa, że czas już utworzyć centralny rząd niemiecki, któryby obciążł wszystkie cywilne funkcje pozostawiając sobie i władzom okupacyjnym rolę strażniczą. Czy nie mylą nas zmysły? Czy właściwie znaczą? Czy naprawdę trzeba aby filie Oswięcimia, Łowicza, Majdanka i Oberhausen, Treblinka i Mathausen, uruchomiono w Nowym Chicago i Waszyngtonie? Czy trzeba wymordować kilkadziesiąt milionów bezbronnych obywateli U.S.A. aby naród ocenił należycie „biednych Niemców”? Bo na Boga! wszystko nam Polakom zarzucić tylko nie mściwość! Bo gdybyśmy umieli się mścić—to nikt Niemców, którzy dostali się w nasze ręce nie wypuściłby z życia! A my nie odwołujemy im prawa do życia, my już

W zachodniej części miasta, na wysokim wzgórzu przy ul. Osóbki-Morawskiego znajduje się piękny, okazały gmach szpitalny. Poważnie uszkodzony przez wojnę, wyzabrowany z urządzeń, pomimo to jednak stanowiący obiekt wielkiej wartości — został w r. ub. prowizorycznie zabezpieczony i oczekuje na dalszy remont i zagospodarowanie.

W tym gmachu Związek Kupców Samodzielnych zorganizował z okazji swego zjazdu wystawę. Dlaczego tu? Są w Pile inne lokale znacznie lepiej nadające się na ten cel, mniej zniszczone i bliżej centrum położone. Ale ob. Berwid wiceprezydent miasta wziął się, aby ten szpital uruchomić jak najszybciej i potrafił przekonać organizatorów, że zrobią kawał dobrej roboty społecznej jeśli się do tego przyczynią. I tak oto, dzięki wystawie Piła będzie miała szpital o pół roku wcześniej, bo nie tylko doprowadzono do porządku dwie kondygnacje i front gmachu ale cały dochód z wystawy przeznaczono również na odbudowę szpitala.

Ale wracajmy do uroczystości otwarcia. Miasto udekorowane flagami, pięknymi plakatami i transparentami przybrało odświętny wygląd. Ze względu na dzień powszedni, wczesną godzinę i deszcz, tylko

diskutujemy nad tym w jaki sposób najlepiej współżyć z nimi, jako że los skazał nas na sąsiedztwo. Ale jednocześnie nie możemy dopuścić do tego, aby nam, Europie i światu ponownie zagroziła bestia hitlerowska.

Dlatego też, przyłączamy się do zdania tych rozsądnych i światłych polityków, którzy chcą najpierw wychować nowe pokolenie Niemców wolnych od pychy krzyżackiej i manii „Herrenvolku“, a wyposażonych w nieznaną dzisiejszym Niemcom cnotę miłości bliźniego swego...

Dlatego twarde i kategorycznie protestujemy przeciw niewczesnym pomysłom usamodzielnienia Niemiec. Stąd bowiem droga bardzo bliska do nowych, jeszcze bardziej ulepszonych obozów śmierci.

Mister Byrnes — do światowego pokój! T.K.

niewielka grupa publiczności zebrała się aby uczestniczyć w otwarciu tej pierwszej wystawy w Pile.

O godz. 11,30 prezes Zrzeszenia Kupców Samodzielnych w Pile ob. Weichbrodt w krótkim przemówieniu obrazującym genezę wystawy, trudności jej realizacji, ale jednocześnie stwierdzając, że pomimo i naprzekór wszelkim trudnościom odbudujemy i zagospodarujemy Ziemię Odzyskaną, powitał przybyłych gości i prosił ob. Starostę powiatowego, aby jako reprezentant Rządu Rzeczypospolitej dokonał otwarcia wystawy.

„Nie długo jestem wśród ruin Piły, zaledwie od pięciu dni przyglądam się pracy w mieście — mówi ob. Starosta W. Cegielski — ale zdążyłem zauważyć, że obywatele tutejsi mierzą siły na zamiary. Dowodem tego jest chociażby ta wystawa. Świadczy ona, że Piła żyje, że naprzekór złym losom, które skazały ją na potworne zniszczenia będzie odbudowana bo taka jest wola polskiego ludu. Nie będziemy doszukiwali się wad i błędów w organizacji Wystawy, nie będziemy krytykowali — widzimy w niej bowiem dalszy krok do zagospodarowania tego staropolskiego odzyskanego miasta. I w tej myśli, przecinając tą wstęgę i ogłaszając Wystawę za otwartą wznoszę okrzyk na cześć Rządu Rzeczypospolitej. Niech żyje!“

Obecni podchwytyją okrzyk, orkiestra Z.Z.K. gra hymn państwowy. Ob. Starosta przecina wstęgę i przenosimy się do wnętrza budynku aby zwiedzić poszczególne stoiska.

Reportaż z wystawy podajemy na innym miejscu.

T. K.

W godzinach popołudniowych Zarząd Miejski podejmował gości zamiejscowych reprezentujących władze państwowe i społeczne skromnym obiadem. Wśród gości zauważyliśmy ob. F. Kowalewskiego, Prezydenta Miejskiej Rady Narodowej z Poznania, ob. Otmianowskiego, viceprezesa Izby Przemysłowo-Handlowej z Poznania, ob. Wysockiego Prezydenta m. Gorzowa, dyrektora Izby Rzemieślniczej z Poznania,

Dnia 15 września 46 r. święto WF i PW. Cała młodzież od lat 5 do 95 na stadion kolejarzy

Prezesa Wielkopolskiego Związku Zrzeszeń Kupieckich z Poznania, przedstawiciela Woj. Urzędu Informacji i Propagandy i innych.

W całym szeregu przemówień omówiono pozytywne znaczenie wystawy nie osłaniając zresztą jej usterek. Stwierdzono, że wystawa jako reklama zawiodła — że przez wszystkie szpary widać w Pile znacznie więcej pracy, niż jej pokazano. Zobowiązaliśmy się, że reklama — dźwignia każdego przedsięwzięcia, przestanie być naszą „piętą Achilleś”. Po to jest „Piła Mówi” aby wszystko co się robi było na leżycie przedstawione społeczeństwu.

*

Pragnęlibyśmy, aby organizatorzy wystawy dali nam odpowiedź na dręczące nas pytanie: dlaczego ani rzemiosło, ani handel nie wzięły w wystawie udziału?

O tą samą odpowiedź prosimy również Zarząd Powiatowego Związku Cechów, Zarząd Zrzeszenia Kupców Samodzielnych oraz wszystkich obywateli kupców i rzemieślników, którzy pragnęliby naświetlić tę sprawę ze swego punktu widzenia.

R e d a k c j a

WYSTAWA

Reportaż z Wystawy Przemysłu, Handlu i Rzemiosła w Pile

Dnia 7 września b. r. przy ul. Osóbki-Morawskiego w pięknym gmachu szpitalnym została otwarta Wystawa Przemysłu, Handlu i Rzemiosła w Pile.

Jeśli nie można pisać o Wystawie hymnów pochwalnych z wielu względów, biorąc pod uwagę piętrzące się trudności organizacyjne, niekiedy nie do przecięcia, to społeczeństwo Piły zasłużyło swą obojętnością wobec Wystawy na wielką nagane. Bo zważmy tylko: oto stan liczebny mieszkańców Piły dochodzi już prawie do dwudziestu tysięcy, a dotychczas Wystawę zwiedziło ledwo... tysięcy osób, wśród których większość stanowili goście.

Jakiś marazm, brak zainteresowań szerszych, piecuchostwo, czy jak wreszcie nazywać ten stan rzeczy? Chcąc być złośliwym, należałoby organizatorom na terenie Wystawy zaangażować magika z „hokus-pokus”, co najprawdopodobniej przyczyniłoby się do... zwiększenia zainteresowań Wystawą... To też swego rodzaju przemysł, handel i rzemiosło w jednej osobie!... A społeczeństwo Piły miałoby jeszcze jedną zabawę do wszystkich swoich tygodniowych zabaw.

Mimo wielu braków i niedociągnięć jest jednak co zobaczyć. A najważniejsze, że to nasze, polskie, w niespełna rok, gdy się tu jeszcze paliły wspaniałe gmachy. Umiejmy wymagać, ale i umieć patrzeć na to, co było i na to, co jest obecnie. Cudze kraje znamy, ale swój kochajmy!

Przechodząc do opisu stoisk na Wystawie, należy podkreślić największy procentowo udział Warsztatów Głównych P. K. P. Uprzejmych informacji udziela ob. Stachowiak Wiktor. Na Wystawie reprezentowane są następujące działy Warsztatów: parowozowy, mechaniczny

Fraszka

SPOŁECZEŃSTWO A WYSTAWA

Już społeczeństwo Piły zdobyło sobie sławę:
Że woli spać na piecu, niż zwiedzić wystawę!...

wraz z armaturownią i narzędziarnią, kotłarski, gospodarczy z odlewnią, blacharnią i spawalnią, dział modelarski, elektryczny, odbudowy, oraz ambulatorium i spółdzielnia.

W dziale parowozowym widnieje gruntownie w Warsztatach odnowiony zestaw kołowy, wiązary, resory. Dział narzędziarski reprezentowany jest przedmiotami nadzwyczaj precyzyjnymi, wykonanymi całkowicie w Warsztatach. Wśród tych narzędzi i instrumentów uwydatnia się zegar służący do badania prawidłowości manometrów, maszyna do borowania dziur wprawiania w ruch siłą powietrza. W dziale kotłarskim widzimy potężne ściany sitowe parowozów, fragmenty nitowania kotła parowego, płomienice nowe i spajane. Armaturownia wyróżnia się inżynierami, pompą rozprowadzającą oliwę w parowozie, turbogeneratorem elektrycznym — a wszystko to wykonane całkowicie lub częściowo w Warsztatach P. K. P. w Pile. Piękne aluminiowe godła państwowe ozdabiają stół, na którym gesto ułożono różnego rodzaju drobiazgi, które po imieniu nazwać mógłby tylko fachowiec. Ponieważ nim nie jestem — idę dalej. Rzuca się w oczy wspaniały dział odbudowy, w którym jak widać przystąpiono do pracy fachowo z planami w rękę. Jak z lotu ptaka uwidocznione jest na wielkim planie położenie i rozmieszczenie Warsztatów Gł. w Pile, słusznie nazywanych perłą Piły. Całkowity teren Warsztatów wynosi 122000 m², w czym teren zabudowany 45670 m².

Graficznie przedstawiony jest objętościowy stan zniszczenia i odbudowy War-

sztatów Gł. Średni ogólny koszt odbudowy 1 m³ wynosi 165 zł. Wielki plan położenia ogólnego Warsztatów wykon. ob. Siewert. Tutaj też dowiadujemy się, że naprawiono i uruchomiono 458 zdekompletowanych i spalonych obrabiarek, a odnośnie naprawy parowozów w sierpniu b. r. przeprowadzono 4—5 napraw gruntownych, 7 napraw średnich oraz 2 naprawy wypadkowe, co w porównaniu np. z czerwca 1945 r. jest olbrzymim sukcesem, gdyż rok temu przeprowadzono miesięcznie ledwo 2 naprawy wypadkowe i 2 średnie.

Ogólny stan zatrudnienia w dzisiejszych Warsztatach wynosi półtora tysiąca osób. Pod względem lekarskim Warsztaty obsługuje fachowo bardzo czynne ambulatorium z dr. Ginko na czele. Jak wynika z wykresu w miesiącu sierpniu 1946 r. było 743 chorych, 29 wypadków przy pracy oraz 37 wizyt domowych lekarza tegoż ambulatorium.

Spółdzielnia kolejarzy rozwija się pomyślnie, posiada dwa sklepy spożywcze, raz piekarnię z cukiernią. Spółdzielnia obsługuje 3400 pracowników, posiada 5 członków a obrót miesięczny wynosi 2.400.000 zł. Założono ją dnia 11.2.1945 r.

Wykresy graficzne tak bogato reprezentowane wykonało biuro techniczne Warsztatów.

*

Skromnie ale umiejętnie zareprezentowały się Państwowe Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile. Fachowe ilustracje obrazują czynności od mycia ziemniaków w fabryce aż do otrzymania mączki kartoflanej. Jest to wielki dział krochmalni. Następnym działem jest syropiarstwo, gdzie kolejne czynności przedstawione w ilustracjach od otrzymywania surowca mączki kartoflanej aż do syropu. Na wielkim stole ustawiono szklane naczynia, które zawierają kolejne przetwory ziemniaczane od płatków ziemniaczanych począwszy kończąc poprzez dziewięć kolejnych przetworów na syropie cukrowym 45° Be.

Graficzne wykresy przedstawiają produkcję w trzech ostatnich kwartałach, a mianowicie: I. kw. — 644,2 t; II. kw. 296,2 t; III kw. — 688,8 t; przy czym stale plan nakreślony został z nadwyżką wypełniony. W ciągu jednej doby wyprodukowano średnio w pierwszym kwartale 25,7 t, w drugim — 29,6 ton, w trzecim — 40 ton.

*

Z fabryk wystawiła się nader skromna pralnia chemiczna.

*

Okazał wypaść Tartak Państwowy przy ul. Bydgoskiej, gdzie dobrze uchwycone fotografie ilustrują kolejne zmudne etapy pracy — walki. Stoisko urządzone jest bardzo pomysłowo. Tartak wobec „wyściskowania” wspaniałych maszyn został umieszczony i dźwiga się z wielkim mozołem dzięki ofiarnej pracy kierownictwa i obsługi.

*

Dobrze zrobił referent Kultury i Sztuki, że umieszczył Wystawę swymi naprawdę ciekawymi eksponatami, wśród których na publiczność działa dreszczem zgrozy, jest na którym kładli swe głowy przed obrazami niemieckimi polscy patrioci. Warto na obejrzyć i dobrze sobie zapamiętać...

Z drugiej strony rażą nas jednak błędy organizacyjne. Na Wystawie — to bardzo niemiłe. Np. „kopja” zamiast kopii i t. d.

*

Wytwórnia Wyrobów Cementowych w Pile Pod Zarządem Ministerstwa Odbudowy wystawiła swe eksponaty pod gołym niebem, jakby na świadectwo, że te wyroby „dreszczu się nie boją”. Są to: dachówki, rury studienne, mostowe, melioracyjne, płyty chodnikowe, krawężniki, słupy graniczne, drzwiczki wycierowe, śmietniki, parkany i t. p. Razi tu brak choćby małych wykresów graficznych.

*

Drukarnia Państwowa w Pile wywiesiła w swoim rodzaju ciekawy „test inteligencji”, jeśli to tak nazwać można. Jest to zwykły afisz, gdzie zamiast „Pan Jowialski” widnieje ob. Jowialski — komedia Smolary.

Okazuje się jednak, że publiczność pilnie z nielicznymi wyjątkami nie jest tak wybredna i na afisz w ogóle nie zwraca uwagi. To mówi nam bardzo wiele... Kawał wyborczy, ale adresaci niewyborni...

*

Oprócz wyżej wspomnianych wyróżnia się stoisko firmy Jurczyk, Bogińskiego, oraz Wytwórnia Wód Gazowych Dobrowolskiego, naprawdę starannie i gustownie urządzona.

Wielka szkoda, że ani roszarnia państwowa, ani fabryka papy nie reprezentują się na Wystawie. A co się stało z rzemiosłem?

Nie chcemy nikogo winić, ale sądzymy, że następna wystawa będzie choć odrobinę lepsza, gdyż nawet kupiectwo, organizatorzy całości, wypadło blade.

Konrad Broszczyk

SZKOŁY W PILE

Poniżej podajemy wykaz szkół na terenie miasta

Przedszkola.

1) ul. Jałowcowa 5 (Bydgoska szosa), prowadzi Szyszko Leokadia.

Dzieci zapisanych 45. Uskarża się na zbyt małe poparcie ze strony Zarządu Miejskiego.

Przedszkole Kolejowe, ul. Wysoka 33. Kierowniczką Janina Parżnicka, dzieci 35.

*

Szkoły Powszechne.

Szkoła powszechna Nr 1, im. Staszica ul. Piramowicza 55. Kierownik Czerwiński Kazimierz, 15 klas, 610 dzieci, tylko 12 sił nauczycielskich, co nie wystarcza.

Fraszka

BYRNESOWI I NIEMCOM

Byrnes, Byrnes! — wołają, bo im skóra świerdzi

A Byrne-s znaczy gruszka...
na niemieckiej wierzbie...

Konrad Broszczyk

Brak książek — konieczna naprawa centralnego ogrzewania, brak szkła.

Szkoła Nr 2, Bydgoska 21. Kierownik K. Horodniczy. 16 klas, 589 dzieci, 14 sił nauczycielskich. Nie wszystkie klasy oszkłone. Ustępy nie nadają się do użytku (zalané wodą).

Szkoła Nr 3, ul. Bydgoska 23. Kierownik Frankowski T. klas 11, 507 dzieci, 10 sił nauczycielskich, brak pomocy naukowych, sala gimnastyczna jest bez przyrządów. Budynek szkolny wymaga remontu.

*

Szkoła Muzyczna ul. Browarna Kier. Senderski. Przedmioty wykładane: fortepian, skrzypce, wiolonczela, akordeon, śpiew.

*

Publiczna Szkoła Średnia Zawodowa Nr 1, ul. Teatralna. Kierownik Smolarz, Marian, klas 6, 150 uczniów, sił nauczycielskich 5.

*

Gimnazjum Gospodarcze ul. Sikorskiego 73, dyr. B. Bogacka, 1 klasa, 22 uczniów, 5 sił nauczycielskich, 5 brak.

*

Gimnazjum Krawieckie, ul. Sikorskiego 73, dyr. B. Bogacka, 1 klasa, 36 uczniów.

*

Państwowa Szkoła Przysposobienia Krawiecko-Bielizniarskiego. Kierowniczką B. Bogacka, 1 klasa, 26 uczennic.

*

Państwowa Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym. Kierowniczką B. Bogacka, 1 klasa, 24 uczennice.

*

Gimnazjum Handlowe, ul. Roli-Zymierskiego, zorganizowała B. Bogacka.

*

Gimnazjum Ogólnokształcące, ul. Sikorskiego 73. Dyrektor mgr. Szczepan Nałęcz, 6 klas. Brak sal. Klasa IV mieści się w gabinecie fizycznym. Klasy są przepełnione. Całe gimnazjum i liceum mieści się na jednym piętrze. Nie ma możliwości przyjmować więcej młodzieży. Sprawa gmachu jest palącą kwestią.

*

Gimnazjum Ogólnokształcące Przyspieszone popołudniowe, ul. Sikorskiego 73, dyr. mgr. Nałęcz Szczepan, klas 4. Wszystkie klasy przepełnione.

*

Liceum matematyczno-fizyczne, ul. Sikorskiego 73. Dyr. mgr. Nałęcz Szczepan.

*

Liceum przyrodnicze, ul. Sikorskiego 73, Dyr. mgr. Nałęcz Szczepan.

*

Liceum Handlowe, ul. Roli-Zymierskiego 26/27, zorganizowała B. Bogacka.

Dwa internaty: męski ul. Kujawska 21, żeński, ul. Sikorskiego 73.

*

Czyn godny naśladowania.

Młodzież internatu męskiego przy ul. Kujawskiej 21 samorzutnie oczyściła z gruzów przejście między ul. Sikorskiego a Roli-Zymierskiego za co serdeczne podziękowanie składa kierownictwo internatu.

**W niedzielę, dnia 15 września wszyscy na boisko sportowe KKS.
(za warsztatami Głównymi) i na Bal Sportowców w Sali ZZK.!**

ZWIĄZKI ZAWODOWE

Praca Związków Zawodowych na terenie Pili, miasta, które w chwili obecnej liczy już przeszło 15 tysięcy mieszkańców, nieposiada jeszcze charakteru skrzystalizowanego, zdążającego do skupienia wszystkich pracujących zawodowo. Istnieje tu co prawda Powiatowa Rada Związków Zawodowych, nie żyje ona jednak życiem, jakiego wymaga ruch zawodowy w naszym mieście. Bardzo możliwe, iż powodem tego jest brak odpowiednich osób, które zajęłyby się tą pracą systematycznie, planowo i rozumnie z wyczuciem rzeczywistości, bez zbędnej szarpaniny i ciągłego wracania do punktu wyjścia hamującego normalny bieg rzeczy. Przyznać trzeba, że pomimo to, prace te wracają stopniowo na drogi właściwe, drogi, którymi najlepiej i najowocniej będzie można wykazać korzyści z nich płynące.

Pięknym przykładem tego w jaki sposób należy się do tego zabrać jest dobrze zorganizowany i zupełnie na poziomie postawiony Związek Zawodowy Szoferów-Automobilistów pracujący z całą energią i z dużym wyczuciem rzeczywistości. Związek ten pod kierownictwem zdemobilizowanego porucznika W. P. ob. Wołejki przystąpił do szkolenia szoferów-kierowców. W najbliższym czasie 70 uczni zostanie przeegzaminowanych, żeby wejść potem w życie jako jednostki, społecznie pożyteczne i przynoszące społeczeństwu ze swej pracy korzyść. Ci właśnie młodzi kierowcy znajdują zatrudnienie w nowo tworzącej się Spółdzielni Komunikacji Autobusowej, organizowanej przy poparciu nowego ob. Starosty, Ob. Ob. Prezydenta i Viceprezydenta miasta, Przewodniczącego Związków Zawodowych, Sekretarza P. P. R. i Członków Związku Transportowców w Pile, a mającej za zadanie usprawnienie komunikacji miejscowej i zamiejscowej naszego powiatu. Myśl ta rzucona i podjęta przez Związek Zawodowy Transportowców w Pile, powitana została przez mieszkańców miasta z dużym zadowoleniem.

„Znany”

Dnia 15 września 1946 r. mecz piłkarski A. K. S. — Polonia o godz. 11-ej, boisko A. K. S-u przy ul. Kossaka.

ZZK INFORMUJE:

W uzupełnieniu artykułu o Warsztatach Kolejowych Głównych I. kl. w Pile podanego w Nr 1 należy dodać, że podczas odbudowy wspomnianych Warsztatów pieczę nad mieniem warsztatowym i nad pracownikami oraz ich rodzinami sprawowała placówka straży Kolejowej, na skutek czego i ci strażnicy zaliczeni zostali do liczby pionierów, a więc:

Ob. ob. Dobosz J., Komendant, Misztela J., Wojtecki W., Kilichowski H., Wojtynowski H., Tylicki C., Dobosz J., Klimkiewicz Z., Kotowski J., Radzimski W., Longa B., Prill E., Ciężki M., Nowicki K., Przewoźniczak B., Przewoźniczak C., Polasik A., Gąsiarek K., Gościak J., Sobieszczak B., Modzelewski K., Neuman Z. i Szyperski A.

Poza tym w wyżej wspomnianym artykule niektóre nazwiska zostały przekształcone co niniejszym prostuje się, a więc:

Wśród gości przybyłych na uroczystość był ob. Wiatr.

Następnie umieszczoną w tym artykule listę pionierów uzupełnia się następującymi nazwiskami. Kowalkowski F., Kier. Działu, Soroka M., Marcinczak S., Zawitaj J., Kałek E., Wawrzyniak K., Dutkowski M.

KALENDARZYK

zebrań, zabaw tanecznych, koncertów i występów estradowych w świetlicy ZZK w Warsztatach Gł. I. kl. w Pile.

14 września — zabawa taneczna Koła PPR w Warsztatach, o godz. 19.

17 września — przedstawienie teatralne Koła Amatorów z Wałcza, I. przedstawienie o godz. 17 dla kolejarzy, II przedstawienie o godz. 19 dla miasta.

18 września — Walne zebranie członków ZZK o godz. 15-ej.

19 września — 45-ty koncert czwartkowy symfoniczny o godz. 19-ej orkiestry warsztatowej.

21 września — Występ gościnny Hyfnotyzera-Fakira, I-sze przedstawienie o godz. 18,30 dla kolejarzy, II-gie przedstawienie o godz. 20 dla miasta.

26 września — 46-ty koncert czwartkowy symfoniczny, orkiestry warsztatowej o godz. 19.

28 września — Teatr artystów Warszawskich, M. Ćwiklińskiej (warunkowo).

Referent Kulturalno-Oświatowy
St. Ziółkowski

SŁÓW KILKA O ORMO

Rada Ministrów, mając na względzie dobro Obywateli, wprowadziła w życie Ochotniczą Rezerwę Milicji Obywatelskiej (ORMO).

Cel tej organizacji, jest pomoc Organom Bezpieczeństwa, a zadanie — walka z wrogimi elementami, sabotażem, ustalenie i zabezpieczenie wewnętrznego ładu i porządku. Dlatego też, w ORMO kładzie się silny nacisk, na wyrobienie obywatelskie, a każdy członek tej poważnej instytucji, musi przejść przez ogień komisji kwalifikacyjnej. Wyszakowanie ormiści otrzymują wojskowe, z dodaniem fachowych wiadomości milicyjnych.

Pierwszym występm ORMO w Pile, było zabezpieczenie spokoju w czasie ubiegłego Referendum. W całym mieście widać tylko posterunki i patrole przebieżające w ubraniach cywilnych, z białoczerwonymi opaskami na ramieniu, uzbrojone, zdyscyplinowane i poważne. To właśnie ORMO pełniło swą odpowiedzialną służbę i pełniło ją dobrze. Ideowy materiał, jaki pośpieszył do szeregów ORMO, zdał dobrze egzamin wstępny. W czasie, gdy Obywatel pracował, wypoczywał i przygotował się do spełnienia obowiązku obywatelskiego, jakim było głosowanie ludowe, Milicjant, wsparty przez Ormistę, czuwał nad jego bezpieczeństwem, nad ładem i porządkiem wewnątrz Kraju i dla tego tylko w całej Polsce nie było poważniejszych awantur.

Wstępny egzamin obywatelski, Ormista zdał i zdał go dobrze.

Komendant Plutonu ORMO Piła

O PILE, ŚCIANCE I CEGIEŁCE...

Wielką Piłą przepiłowano małą
Trz — (ś) ciankę
I Cegielka po cegielce zaczęło kłaść fundamenty...

Wrzesień jest miesiącem poświęconym odbudowie naszej Stolicy. - W każdą niedzielę odbywają się zbiórki uliczne na ten cel w całej Polsce. Piła również bierze udział w tej akcji.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE M. PIŁY

Wojewoda Poznański

K. R. I 1/12/46. Poznań, dnia 3. 8. 46 r.

KOMUNIKAT

Wojewody Poznańskiego

z dnia 3. sierpnia 1946 r.

w sprawie przestrzegania przepisów porządkowych o ruchu na drogach publicznych.

Wzrastająca ilość wypadków, spowodowanych nieprzestrzeganiem przepisów o ruchu na drogach publicznych Województwa Poznańskiego, a zwłaszcza stol. m. Poznania, zmusza mnie do zwrócenia uwagi na obowiązujące w tej mierze przepisy.

Wszyscy uczestnicy ruchu muszą pamiętać o tym, że od ich zachowania się zależy ich własne bezpieczeństwo, jak również bezpieczeństwo innych uczestników ruchu.

A więc:

Piesi niech pamiętają, że jezdnią przeznaczona jest dla pojazdów. W razie konieczności przekroczenia jezdni pieszych obowiązuje najkrótsza droga, to jest prostopadła do jezdni, na ulicach o większym ruchu na narożniku w miejscu oznaczonym specjalnymi znakami. Na jezdni nie wolno się zatrzymywać, ani po niej kroczyć, nim się zejdzie z chodnika należy się rozejrzeć, czy jezdnia jest wolna.

Rowerzyści winni na jezdni trzymać się jak najbliżej chodnika, zostawiając środek jezdni dla pojazdów szybszych. Normalny rower nie jest środkiem lokomocji familijnym, a jednoosobowym wchikulem, na który drugiej osoby zabierać nie wolno.

Kierowcy wszelkich pojazdów mechanicznych! muszą brać pod uwagę, że jezdnia nie jest torem wyścigowym (specjalnie motocykliści). Zwracam uwagę na obowiązującą szybkość ruchu w osiedlach zabudowanych—40 km. Tramwaj nie należy wyprzedzać z lewej strony, kiedy tor tramwajowy biegnie środkiem jezdni, ulicami jednokierunkowymi nie wolno jeździć w kierunku odwrotnym do nakazanego kierunku ruchu.

Przypominam wszystkim właścicielom pojazdów o konieczności posiadania przepisowego oświetlenia, szkieł odbłaskowych z tyłu, skoro przepisy tego wymagają. Podkreślam, że nie wolno osobom nie trzeźwym prowadzić jakichkolwiek pojazdów a zwłaszcza pojazdów mechanicznych.

Wymieniono tu tylko przepisy najważniejsze, co nie zwalnia żadnego z uczestników ruchu od znajomości innych przepisów, zawartych:

1) w ustawie z 7.11.21. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656)

2) w rozporządzeniu z 26.6.1924 — regulującego ochronę i używanie dróg (Dz. U. R. P. Nr 61 poz. 611),

3) w rozporządzeniu z 12.5.1930 o wymijaniu i wyprzedzaniu na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 373),

4) w rozporządzeniu z 15.7.1937 r. o ruchu rowerów na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 458),

5) w rozporządzeniu z 27.10.1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85 poz. 626),

6) w rozporządzeniu Wojewody Poznańskiego z dnia 12.4.1938 r. o ochronie dróg i ruchu publicznym na obszarze Województwa Poznańskiego (Poznański Dziennik Wojewódzki Nr 19, poz. 413),

7) w rozporządzeniu Wojewody Poznańskiego z 7.1.1938 r. o ruchu ulicznym w mieście Poznaniu (Poz. Dziennik Wojewódzki Nr 19. poz. 413).

Wszystkim władzom upoważnionym do czuwania nad przestrzeganiem przepisów o ruchu na drogach publicznych wydałem zarządzenie, zmierzające do bezwzględnego podniesienia dyscypliny ruchu. Będą one karały każdego, kto nie stosuje się do przepisów, gdyż zachowanie porządku ruchu i jego harmonii jest jedynym z warunków dojrzałości społeczeństwa.

Wojewoda

w/z (—) Mgr. Radzicki
Wicewojewoda

Do Wszystkich Ob. Ob.

m. Piły

Powyższy komunikat podaje się do publicznej wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Zwracam specjalną uwagę na zaopatrzenie wozów konnych w przepisowe tabliczki z imieniem i nazwiskiem itd.

Piła, dnia 11 września 1946 r.

Prezydent Miasta
(Fr. Toboła).

Zarząd Miejski Piła, dnia 9. 9. 1946 r.
w Pile
L. dz. Prez. I/9/113/46

Zarząd Miejski w Pile podaje do wiadomości, że w związku z rozszerzaniem się duru brzuszego na terenie osiedla nie-

mieckiego, zabrania się kategorycznie zatrudniać Niemców w jakimkolwiek przedsiębiorstwie, wzgl. u osób prywatnych. Osoby nieprzestrzegające powyższego zarządzenia będą pociągnięte do surowej odpowiedzialności, przy czym zaznaczam, że będą karani nie tylko Niemcy, a przede wszystkim Polacy, którzy Niemców zatrudniają, gdyż stają się oni winnymi rozszerzania się duru brzuszego na terenie całego miasta.

Za Prezydenta Miasta

Fr. Berwid, Wiceprezydent.

OGŁOSZENIE NR. 71.

Miejski Ref. Apr. i Handlu podaje do wiadomości, że punkty rozdzielcze wydawać będą począwszy od dnia 10.9.46 r. następujące artykuły:

na karty żywnościowe z miesiąca sierpnia kat. I odcinek nr 25, 26, 27 i 36 = 2 kg

mąki kukurydzianej na osobę,

kat. I R. odcinek nr 8 i 9 = 1 kg mąki kukurydzianej na osobę,

kat. II-ga odcinek nr 7, 13, 14 = 1,5 kg mąki kukurydzianej na osobę,

Dodat. C odcinek 7 i 8 = 1 kg mąki kukurydzianej na osobę,

Cena hurtowa za 1 kg mąki kukur. 1,70, detaliczna za 1 kg mąki kukur. 2,00 zł. Rozliczenie pow. nadesłać do dnia 23. 9. 46. na karty żywnościowe z miesiąca sierpnia na kat. D = 13 puszek ml. skondens. 368,5 g na dziecko.

Za wydane mleko należy wyciąć z kart zaopatrzenia wszystkie odcinki na mleko. Cena hurtowa za 1 puszkę 1,95 zł., cena detaliczna za 1 puszkę 2,20 zł.

Rozliczenie nadesłać dnia 23. 9. 46 r.

na karty żywnościowe z miesiąca sierpnia mleko w proszku

na kat. M odcinki nr 9, 10, 11, 12 = 1 1/2 kg na osobę.

Cena hurtowa za 1 kg ml. w proszku 9 zł. Cena detaliczna za 1 kg ml. w proszku 10. Rozliczenie pow. nadesłać dnia 18. 9. 46 r. Kier. Miejsk. Ref.

Apr. i Handlu

Prezydent Miasta

(—) Jenczyk J.

(—) Toboła Fr.

OGŁOSZENIE NR. 72.

Miejski Ref. Apr. i Handlu podaje do wiadomości że punkt rozd. Powiatowa Mleczarnia Spółdzielcza w Pile wydawać będzie: na karty M. K. z miesiąca sierpnia br. 13 puszek mleka skondensowanego a

Powiatowy Komitet Obywatelski Premiowej Pożyczki Odbudowy zawiadamia, że decyzją Ministerstwa Skarbu przyjmowanie zaległych wpłat na pożyczkę zostało przedłużone do końca m-ca września b .r. Wpłaty przyjmują K. K. O. w Pile i Urząd Skarbowy w Trzciance.

368,5 g na dziecko. Za wydane mleko należy wyciąć wszystkie odcinki Mleko M.K. z mies. sierpnia br. Cena hurtowa za 1 puszkę = 1,95 zł., cena detaliczna za 1 puszkę = 2,20 zł.

Rozliczenie pow. nadesłać do dnia 23. 9. 46 r.

Kier. Miejsk. Ref.

Apr. i Handlu
(—) Jenczyk J

Prezydent Miasta
(—) Toboła Fr.

OGŁOSZENIE.

Biuro Prezydialne Obwodowej Rady Narodowej w Pile podaje do wiadomości, że w gmachu Starostwa (parter) została zawieszona skrzynka zażeń:

1. celem ułatwienia społeczeństwu wzięcia czynnego i bezpośredniego udziału w zwalczaniu nadużyć i wszelkiego rodzaju niewłaściwości,
2. stawiania dezyderatów i wniosków odnośnie funkcjonowania administracji i gospodarki publicznej.
3. Wnoszący zażalenie winien je zaopatrzyć w czytelny podpis i dokładne miejsce zamieszkania, aby mógł otrzymać odpowiedź o załatwieniu sprawy z-ca Przewodniczącego Obw. R. N. (Kowalewski Zbigniew)

Starostwo powiatowe w Pile powiadamia co otrzymamy we wrześniu na karty zaopatrzenia.

Powiatowy Referat Aprowizacji i Handlu w Pile zawiadamia, że na karty zaopatrzenia na m. wrzesień 1946 r. wydawane będą następujące artykuły żywnościowe:

Mąka pszenna:

Kat. I. odcinek Nr 9, 10, 15 i 16 kart wrześniowych po 2 kg na osobę.

Kat. II. odcinek Nr 8, 9 i 12 kart wrześniowych 1,5 kg na osobę.

Kat. III. odcinek Nr 9 i 10 kart wrześniowych 1 kg na osobę.

Kat. I R odcinek Nr 10 i 11 kart wrześniowych 1 kg na osobę.

Kat. „D” odcinek Nr. 35 kart wrześniowych 2 kg na osobę.

Konserwy mięsne:

Kat. I. odcinek Nr 34, 35 kart sierpniowych po 0,5 puszki na osobę (waga 1 puszki 963,9 gr).

Kasza jęczmienna:

Kat. I. odcinek Nr 25, 26, 27 i 36 kart wrześniowych po 2 kg na osobę.

Kat. II. odcinek Nr 7, 13 i 14 kart wrześniowych po 1,5 kg na osobę.

Kat. III. odcinek Nr 7 i 8 kart wrześniowych po 1 kg na osobę.

Kat. I R odcinek Nr 8, 9 i 12 kart wrześniowych 1,5 kg na osobę.

Kat. II R odcinek Nr 8 kart wrześniowych 0,5 kg na osobę.

Kat. „C” odcinek Nr 7 i 8 kart wrześniowych 1 kg na osobę.

Cukier:

Kat. I odcinek Nr 11, 12, 13 i 14 kart wrześniowych po 0,5 kg na osobę.

Kat. II odcinek Nr 10 i 11 kart wrześniowych 0,4 kg na osobę.

Kat. I R odcinek Nr 13 kart wrześniowych 0,25 kg na osobę.

Kat. „D” odcinek Nr 34 kart wrześniowych 0,25 kg na osobę.

Kat. „M” odcinek Nr 12 kart wrześniowych 0,25 kg na osobę.

Olej kokosowy:

Kat. I odcinek Nr 30 i 31 kart wrześniowych po 0,5 kg na osobę.

Kat. II odcinek Nr 17, 18 i 19 kart wrześniowych po 0,75 kg na osobę.

Kat. „C” odcinek Nr 6 kart wrześniowych po 0,25 kg na osobę.

Kat. „M” odcinek Nr 11 kart wrześniowych po 0,25 kg na osobę.

Kat. „M” odcinek Nr 8 kart sierpniowych po 0,25 kg na osobę.

Cukierki:

Kat. „D” odcinek Nr 29, 30 i 31 kart wrześniowych po 100 gr na osobę.

Sól:

Kat. I odcinek Nr 21 kart lipcowych, sierpniowych i wrześniowych po 0,4 kg na osobę.

Kat. II odcinek Nr 24 kart lipcowych, sierpniowych i wrześniowych po 0,4 kg.

Kat. III odcinek Nr 14 kart lipcowych, sierpniowych i wrześniowych 0,2 kg na osobę.

Kat. I R odcinek Nr 19 kart lipcowych, sierpniowych i wrześniowych 0,3 kg na osobę.

Kat. II R odcinek Nr 9 kart lipcowych, sierpniowych i wrześniowych 0,2 kg na osobę.

Kawa prawdziwa:

Kat. I na odcinek Nr 20 kart wrześniowych po 0,04 kg na osobę.

Konserwy mięsne:

Kat. I odcinek Nr 28 i 29 kart wrześniowych po 0,5 puszki na osobę (waga 1 puszki 963,9 gr).

LICEUM MIERNICZE W POZNANIU

Państwowe Liceum Budownictwa w Poznaniu podaje do wiadomości, że w obecnym roku otwiera się przy tej szkole narażenie dwuletnie Liceum Miernicze.

Do przyjęcia wymagane są 4 klasy gimnazjum ogólnokształcącego, lub zawodowego.

Do zgłoszenia należy dołączyć:

1. metrykę urodzenia,
2. ostatnie świadectwo szkolne,
3. własnoręcznie napisany życiorys,
4. świadectwo lekarskie,
5. świadectwo moralności i lojalności,
6. w wypadku posiadania praktyki odpowiednie świadectwo,
7. 2 fotografie.

Ostateczne przyjęcie uzależnione jest od złożenia egzaminu wstępnego z matematyki, języka polskiego i rysunków, który odbędzie się dnia 20 września b. r. o godzinie 8-ej rano w gmachu Państwowego Liceum Budownictwa w Poznaniu przy ul. Łąkowej 11 dokąd też należy skierować podania jak i ewentualne zapytania.

Termin wnoszenia podań upływa z dniem 15 września b. r.

Dyrekcja szkoły

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę tożsamości PKP Nr16782, na nazwisko Maciąg Józef.

S P O R T

Sezon sportowy 1946 r. jeśli chodzi o miesiące letnie był skromny. Poza zawodami piłki nożnej nie działo się nic. Piękny sport lekkoatletyczny pogrążony jest w głębokim śnie, kolarstwo nawet szosowe i turystyczne nie daje znaku życia.

Wszystkie trzy kluby sportowe działające na terenie miasta nie próżnowały jednak. Były zajęte poważną pracą zabezpieczenia i przygotowania boisk i domów sportowych.

Np. fabryczny K. S. Orzeł (przy Państwowych Zakładach Przemysłu Ziemniaczanego) otrzymał w administrację stadion b. niem. Klubu „Hertha” (przy ul. Pomorskiej) i pełną parą pracuje nad jego urządzeniem, przyłączając się w ten sposób do pozostałych Klubów Polonii i AKS-u.

Dzięki tej pracy, chociaż sezon letni z punktu widzenia sportowego należy uważać za stracony, możemy z otuchą patrzeć w przyszłość, bo jednak stadiony i urządzenia są podstawą racjonalnego uprawiania sportu.

Z ciekawych imprez sportowych sezonu należy wymienić czwórmecz piłkarski błyskawiczny, (2 x 15 m) urządzony z okazji święta państwowego 22 lipca.

Triumfátorem była jedenastka AKS-u po zwycięstwie w finale nad K. K. S. Polonia w stosunku 3:1. Trzecie miejsce zajął K. S. Orzeł, czwarte Polonia II.

Na jedną jeszcze sprawę chcemy zwrócić uwagę naszych czytelników, oto organizacje i kluby sportowe prowadzą swą robotę o własnych siłach bez prawie żadnej pomocy z zewnątrz. Przez zapisywanie się na członków wspierających, przez ofiary na sport, przez uczęszczanie na zawody sportowe możemy prace te zasilić w niezbędne środki finansowe.

Pamiętajmy, że ćwiczenia sportowe, pod warunkiem, że są należycie prowadzone, dają radość, zdrowie, siłę a nawet piękność fizyczną. Odciągają młodzież od wódki, kart i innych zgubnych nałogów. Zasługują całkowicie na to aby stać się chlebem powszednim każdego obywatela, niezależnie od wieku, płci i zawodu.

A oto kilka wyników K. K. S. Polonia w grach z drużynami zamiejscowymi.

W dniu 18 lipca r. b. Kolejowy Klub Sportowy „Polonia” na meczu piłki nożnej osiągnął w spotkaniu z KKS Brda z Bydgoszczy wynik 6:0 na swoją korzyść — co jest wielkim sukcesem.

*

Dnia 1.9 r. b. odbyły się zawody piłki nożnej pomiędzy KKS „Polonia” a KKS „Odra” w Złotowie, zakończony przekonującym zwycięstwem kolejarzy w stosunku 10:0. Bramki strzelili Politycki 4, Hopfer 2, Witt, Cupa i Betyna 2.

*

Dnia 8.9 b. r. tutejszy KKS „Polonia” rozegrał mecz piłki nożnej w Nakle z tamtejszą drużyną KS „Notec”, zwyciężając ją w stosunku 8:2. Bramki strzelili Betyna 3, Politycki 2, Stachnik, Hopfer i Radke z rzutu karnego.

*

Dnia 22.9 b. r. t. jest w niedzielę na Stadionie „Polonia” ZZZK w Pile, rozegrane zostaną zawody piłki nożnej o mistrzostwo P. O. Z. P. N. pomiędzy KKS „Polonia” a RKS „Orzeł” Piła.

Uwaga!

Junacy i Pewianki Kompanij WF i P. W. Zbiórka na Placu Staszica w niedzielę, dnia 15 b. m. o godz. 7.30. Obecność bezwzględnie obowiązkowa.

Komendant Pow. Urzędu WF i PW w Pile

WEWNĘTRZNA MORALNA POTRZEBA...

Amona Goetha skazano na śmierć (z prasy).

Spytano raz Amona, gdy miał iść do nieba: „A co to jest wewnętrzna moralna potrzeba?”

On myśląc, że to pewnie: żreć ludzkie kotlety, Mordować małe dzieci i gwałcić kobiety, Poruszył ramionami, drapiąc się po głowie...

Posłano go do piekła... tam mu diabeł powie...

Konrad Broszczyk

PIŁA MÓWI

„PIŁA MÓWI” ukazywać się będzie regularnie co tydzień na każdą niedzielę. Ogłoszenia, artykuły i wzmianki do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku każdego tygodnia.

*

Prenumerata miesięczna wynosi zł 20

Zgłoszenia należy nadsyłać wraz z gotówką na adres Komitetu Redakcyjnego, Piramowicza 22. Prenumeratorom miejscowym pismo dostarczać będziemy przez roznosicieli, zamiejscowym pocztą.

*

Ogłoszenia w naszym piśmie są najtańszym środkiem reklamy dla miejscowego kupiectwa, rzemiosła i przemysłu.

Pamiętajcie, że towar który pragniecie sprzedać lub możecie wyprodukować jest poszukiwany przez wielu ludzi, którzy nie wiedzą gdzie można go nabyć i poszukują go w innych miastach.

Reklamując swe wyroby — zwiększacie swój obrót i dochód!

*

Zarządy wszystkich miast i gmin powiatu pińskiego proszone są o nadsyłanie nam zarówno ogłoszeń urzędowych, jak i innych wiadomości nadających się do rozpowszechnienia. „Piła mówi” jest pismem dla ludności całego powiatu.

ODPOWIEDZI REDAKCJI:

Cech Piekarzy. Wyjaśnienia wasze są nie wyczerpujące. Stosownie do porozumienia z ob. Paruszewskim prosimy o gruntowne i wszechstronne wysvětlenie tej sprawy, poczym zamieścimy odpowiedni komunikat w najbliższym numerze pisma.

Skład mąki i ziemiopłody

A Bogiński

SKUP SPRZEDAŻ

mąki = otrąb (ospy)

żyta = jęczmienia

WYMIANA — CENY RYNKOWE

PIŁA, ul Kwiatowa 4 (w podwórzu)

Sabotażem zdrowia nie tylko własnego ale i publicznego jest uchylenie się od obowiązkowego

SZCZEPIENIA OCHRONNEGO przeciw DUROWI BRZUSZNEMU i jako takie będzie ukarane.

Ostatnie dni szczepienia od 15—19, w Starostwie pokój 208, od godz. 9—12.

spółem

**ZWIAZEK GOSPODARCZY SPÓŁDZIELNI R. P.
ODDZIAŁ W PILE**

Zaopatruje handel detaliczny

w potrzebne mu towary

SKŁADY I BIURA CZYNNE OD GODZINY 8-ej DO 16-ej

P I Ł A, ulica Towarowa Nr 17, Telefon Nr 26

Na straży Twojej kieszeni stoi

**POWSZECHNA SPÓŁDZIELNIA
SPOŻYWCÓW z odp. udz. W PILE**

**Najtańsze źródło zakupu
wszelkich artykułów**

Konfekcyjnych
Mydlarskich
Kosmetycznych
i wielu innych

znajdziesz w naszych sklepach

pl. Wolności 3-4 - ul. Prez. Bieruta 12

ul. Bydgoska 150 - ul. Stalina 2

Przypominamy, że rejestracja kart żywnościowych trwa do każdego 15 bieżącego miesiąca

Oczekujemy miłych klientów!

„WARSZAWIANKA”

Wytwórnia wód gazowych i Rozlewnia Piwa

PIŁA, ul. Mireckiego 11a

Poleca:

DOSKONAŁE NAPOJE CHŁODZĄCE

Czynna od godziny 7-mej do 19-tej

**ZWIEDZAJCIE W DNIU 15-GO WRZEŚNIA BR.
NASZE STOISKO NA WYSTAWIE**

ARTYKUŁY DAMSKIE i MĘSKIE

Irena Jankowiak

Piła, ulica Bieruta 3

poleca:

damską bieliznę — pończochy, rękawiczki

KAPELUSZE DAMSKIE i MĘSKIE

męską bieliznę — artykuły dziecięce

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Chodzieskiego

ODDZIAŁ W PILE — GMACH STAROSTWA PRZY PL. STASZICA

1. przyjmuje wszelkiego rodzaju wkłady
2. udziela kredytów na odbudowę i rozbudowę miejscowych warsztatów pracy, zasiewy, zakup inwentarza i t. p.
3. dyskontuje weksle handlowe
4. wykonuje zlecenia na przekazy, przelewy, inkaso
5. udziela bezpłatnych porad w sprawach pieniężnych i majątkowych

Korzystajcie z obrotu bezgotówkowego